

Informovaný souhlas pacienta(tky) s výkonem

Alkoholová reakce s disulfiramem a dlouhodobá léčba disulfiramem

Vážená paní, Vážený pane,

vzhledem k tomu, že jako svéprávný jedinec se podílíte významným způsobem na diagnostickém a léčebném postupu navrženém u Vaší osoby, máte nezadatelné právo být před Vaším rozhodnutím o těchto postupech podrobně informován(a).

Na základě Vašeho aktuálního zdravotního stavu Vám byla lékařem doporučena dlouhodobá léčba přípravkem s účinnou látkou disulfiram a před zahájením léčby je žádoucí provedení tzv. alkoholové reakce s disulfiramem.

Co je léčba disulfiramem:

Léčba disulfiramem je tzv. senzibilizační léčbou závislosti. Umožňuje navodit při užití zneužívané látky (alkoholu) nežádoucí účinky tělesné i psychické, které přispějí k přerušení příjmu této látky a zabrání návratu k dlouhodobému užívání. V předcházení recidivy užívání alkoholu je léčba disulfiramem velmi účinným prostředkem. Při dodržení všech pravidel má minimum nežádoucích účinků. Je však třeba znát její omezení a rizika a těm se vyhnout.

Jaký je důvod (indikace) tohoto výkonu:

Byl(a) jste seznámen(a) se svou diagnózou nadužívání alkoholu či závislosti na něm. Pro Vaše tělesné i duševní zdraví je nezbytná dlouhodobá abstinence. V jejím uplatňování jste se rozhodl(a) využít tzv. senzibilizační léčby přípravkem disulfiram, která vede při porušení abstinence k nepříjemným účinkům psychickým i tělesným a brzdí tak další konzumaci alkoholu.

Alternativy výkonu:

V současné době se neprovádí jiný typ averzivní léčby. K podpoře dlouhodobé abstinence při ambulantní léčbě může lékař předepsat látku acamprosat nebo naltrexon. U obou uvedených látek byl prokázán pokles cravingu (bažení) po alkoholu u závislých.

Jaký je režim pacienta před výkonem:

Než bude zahájena léčba tímto přípravkem je žádoucí provedení tzv. alkoholové reakce s disulfiramem, při níž vyzkoušíme Vaši citlivost na požití alkoholu při léčbě disulfiramem, seznámíme Vás s průběhem této reakce a můžeme stanovit event. dávku léčiva pro dlouhodobé užívání.

Jaký je postup provádění výkonu:

Disulfiram je látka, která v organismu brání obvyklému způsobu odbourávání alkoholu. Při jejím užívání a současně konzumaci alkoholu vzniká v těle nadměrné množství acetaldehydu, který je zodpovědný za řadu tělesných, ale i psychických změn. Pokud alkohol není užit, nedochází v organismu prakticky k žádným změnám a užívání disulfiramu je velmi bezpečné. Den před alkoholovou reakcí s disulfiramem jsou podány první dávky disulfiramu (o konkrétní dávce rozhoduje lékař), druhý den je podána malá dávka alkoholu. Po užití alkoholu pak dochází k typickým příznakům: zčervenání, zarudnutí spojivek, bolest hlavy, dušnost, při vyšších dávkách alkoholu pak zvracení, zpočátku vzestup, pak pokles krevního tlaku. Tato reakce se koná pod dohledem zdravotnického personálu, při pečlivé kontrole tělesných funkcí a jen do počátečních příznaků.

Jaké jsou možné komplikace a rizika:

Nežádoucí účinky spojené s užíváním disulfiramu při dodržení abstinence jsou srovnatelné s většinou jiných běžně užívaných léčiv a v ojedinělých případech zahrnují alergické kožní reakce, ospalost, poruchy chuti k jídlu, nevolnost, zvracení, bolesti hlavy, pocení; vzácně zrychlenou činnost srdeční či jiné poruchy rytmu, nízký tlak, závratě a zmatenost.

Hromadí-li se v organismu malé množství acetaldehydu (bylo konzumováno jen malé množství alkoholu), jsou změny v organismu spíše subjektivně nepříjemné než nebezpečné. Větší hladiny acetaldehydu (vyšší konzumace alkoholu) však může vést k závažným, někdy nevratným poruchám v činnosti organismu, které v *krajním* případě mohou končit smrtí.

Z tohoto důvodu je nezbytné léčit přípravkem disulfiram jen člověka zdravého, který není k toxickým účinkům zvýšeně citlivý oproti běžné populaci. Do této léčby proto nemůžete být zařazeni, pokud trpíte těžším onemocněním srdce, plic, jater, ledvin, hypertenzí, cukrovkou či žaludečními vředy, některými duševními nemocemi, zvl. schizofrenií, jiným postižením mozku, onemocněními jako je epilepsie (nevztahuje se na ojedinělé záchvaty v souvislosti s užíváním alkoholu), také jste-li těhotná. Do léčby rovněž nemůžete být zařazeni, pokud jste na podání látky v minulosti reagovali jakkoliv nepříznivě, např. alergickou reakcí.

V průběhu léčby je pak nutno vzít v úvahu také případné vzájemné reakce s jinými léky, zvl. s metronidazolem užívaným při léčbě infekcí (Entizol, Metronidazol, Klion aj.), ale také s některými léky proti srážení krve aj. látkami, jejichž toxicita může být při užívání disulfiramu zvýšena. O těchto souvislostech je informován Váš lékař, nesmíte však opomenout jej na užívání disulfiramu upozornit. Samozřejmě je nutné se vyhýbat alkoholu i jiným prostředkům alkohol obsahujícím (*řada léků a přírodních léčivých látek je podávána formou roztoků a kapek s obsahem alkoholu*), u citlivých jedinců *výjimečně i* kosmetické přípravky, zvl. vody po holení mohou vyvolat mírnou reakci typu zčervenání.

Při užití alkoholu v průběhu léčby disulfiramem dochází k typickým příznakům: zčervenání, zarudnutí spojivek, bolest hlavy, dušnost, při vyšších dávkách alkoholu pak zvracení, zpočátku vzestup, pak pokles krevního tlaku až kolapsový stav. V nejzávažnějších případech se mohou dostavit také křeče, mozkový infarkt či krvácení do mozku, stav tedy může končit při užití vysokých dávek alkoholu smrtí! Počáteční nepříjemné pocity však příjmu vyšších dávek alkoholu obvykle zabrání.

Jaký je režim pacienta po provedení výkonu:

Další užívání disulfiramu pak obvykle probíhá 2x týdně. Přípravek se nevydává pacientovi domů, ale užívá se pod dohledem v psychiatrické ambulanci, *event. po dohodě v ordinaci jiného lékaře*, kam je tedy 2x týdně nutno docházet. Po dostatečně dlouhé době abstinence (obvykle rok) se s ošetřujícím lékařem domluvíte na ukončení léčby disulfiramem, které znamená prosté přerušování dalšího užívání léku a není spojeno s žádnými potížemi. Pro vlastní bezpečnost byste se měli ale ještě v následujících alespoň 3 týdnech raději vyhnout konzumaci alkoholu, koneckonců cílem léčby je dlouhodobá plná abstinence.

Identifikační údaje pacienta(tky):

Příjmení:		Jméno:		Titul:		RČ:	

Identifikační údaje zákonného zástupce, opatrovníka:

Příjmení:		Jméno:		Titul:		RČ:	

Plánovaný výkon:

Alkoholová reakce s disulfiramem a dlouhodobá léčba disulfiramem

Vysvětlující pohovor provedl:

identifikace a podpis lékaře

Prohlašuji, že mi byl náležitě objasněn důvod, předpokládaný prospěch, způsob provedení, následky i možná rizika a komplikace plánovaného výkonu. Dále mi byly vysvětleny možné alternativy včetně jejich komplikací a zdravotní důsledky vyplývající z nepodstoupení plánovaného výkonu. Měl(a) jsem možnost zeptat se lékaře na všechno, co mě ve vztahu k plánovanému výkonu zajímá a obdržel(a) jsem vysvětlení, kterému jsem porozuměl(a). S provedením výše uvedeného výkonu souhlasím.

Dále prohlašuji, že jsem pravdivě informoval(a) ošetřujícího lékaře o dosavadním vývoji zdravotního stavu, včetně informací o infekčních nemocech, o zdravotních službách poskytovaných jinými poskytovateli, o užívání léčivých přípravků, včetně užívání návykových látek, a dalších skutečnostech podstatných pro poskytování zdravotních služeb a nezatajil(a) jsem žádné okolnosti svého zdravotního stavu, které jsou překážkou v provedení výkonu či mohou být v jakékoli souvislosti se vznikem komplikací.

Bylo mi podáno vysvětlení, že v případě výskytu neočekávaných komplikací vyžadujících neodkladné provedení dalších výkonů nutných k záchraně mého života nebo zdraví, budou tyto výkony provedeny.

V Ostravě dne: _____

podpis pacienta(tky), zákonného zástupce,
opatrovníka